

FIȘA DISCIPLINEI

Istoria filosofiei medievale

Anul universitar 2025/2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai Cluj Napoca
1.2. Facultatea	Facultatea de Istorie și Filosofie
1.3. Departamentul	Departamentul de istorie în limba maghiară
1.4. Domeniul de studii	Filosofie
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Filosofie
1.7. Forma de învățământ	Cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Istoria filosofiei medievale				Codul disciplinei	HLM2203
2.2. Titularul activităților de curs		Șooș Amelia-Maria					
2.3. Titularul activităților de seminar		Șooș Amelia-Maria					
2.4. Anul de studiu	I.	2.5. Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	DF

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat (consiliere profesională)					10
Examinări					6
Alte activități					-
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				70	
3.8. Total ore pe semestru				56 fiz./126 conv.	
3.9. Numărul de credite				5	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	-
4.2. de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Prezența obligatorie la 70% din cursuri (prezența obligatorie la 9 cursuri din cele 14 susținute în cursul semestrului).
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Conform reglementărilor în vigoare, participarea la seminarii este în proporție de 70%. Prezentarea a 2 teme de Participare la discuții, la interpretarea, problematizarea textelor.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale/esențiale	- C1 - Identificarea și aplicarea adecvată a fundamentelor teoretice și istorice ale filosofiei: presupozii, principii, valori, etici, modalități de gândire și practici. - C2 - Ordonarea și formularea de idei, teme și probleme filosofice generale și de ramură. - C3 Identificarea prin gândire critică (analiză și evaluare logice) a punctelor tari și slabe ale unor soluții, concluzii sau abordări alternative de probleme.
Competențe transversale	- CT1 - Abordarea în mod realist și prin argumentare atât teoretică, cât și practică a unor situații problemă cu grad mediu de dificultate în vederea soluționării lor eficiente. - CT2 - Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă într-o echipă multidisciplinară pe diverse paliere ierarhice.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	are ca obiectiv principal însușirea modului de gândire asupra naturii umane și societății, asupra posibilităților de cunoaștere, asupra creației în filosofia medievală. Printre obiectivele principale se află familiarizarea cu terminologia specifică/noțiunile de bază, cunoașterea periodizării, a școlilor, curentelor, g
7.2 Obiectivele specifice	- Examinarea analitică și sintetică a unor texte/teorii filosofice, pe baza - Evaluarea comparativă a ideilor și argumentelor unor teorii filosofice și n - Cunoașterea izvoarelor, referințelor, corelațiilor tematice ale filosofiei gândirea antică greacă și filosofia creștină; recunoașterea continuității problematicii filosofiei medievale în esențialismul european.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Creștinismul în patristica timpurie. Probleme generale ale dezbaterilor în patristică (teme, concepte, direcții de interpretare)	Elemente de prelegere combinate cu analiză de text, discuții și evidențierea cuvintelor cheie. Sinteze secvențiale și finale	
2. Abordări timpurii ale problemei Trinității. Problema naturii duale a lui Isus (concepte, direcții de interpretare)	Elemente de prelegere combinate cu analiză de text, discuții și evidențierea cuvintelor cheie.	
3. Hermeneutica biblică a lui Tyconius./ Donatismul. Manicheismul. Arianismul.	Elemente de prelegere combinate cu analiză de text, discuții și evidențierea cuvintelor cheie.	
4. Augustin și tradiția greacă. Cunoaștere rațională și credință. Argumente ale existenței lui Dumnezeu.	Elemente de prelegere combinate cu analiză de text, discuții și evidențierea cuvintelor cheie.	

5. Teoria cunoașterii și liberul arbitru la Augustin. Teoria Trinității și psihologia augustiniana	Elemente de prelegere combinate cu analiză de text, discuții și evidențierea cuvintelor cheie.	
6. Concepție politică-socială, etică, filosofia istoriei în opera lui Augustin	Elemente de prelegere combinate cu analiză de text, discuții și evidențierea cuvintelor cheie.	
7. Filosofia lui Boethius și răspunsul scolastic la problema universalilor a lui Gilbertus Porretanus	Elemente de prelegere combinate cu analiză de text, discuții și evidențierea cuvintelor cheie.	
8. Neoplatonismul medieval și Pseudo-Dionisie Areopagitul	Elemente de prelegere combinate cu analiză de text, discuții și evidențierea cuvintelor cheie.	
9. Johannes Duns Scotus și Anselm din Canterbury	Elemente de prelegere combinate cu analiză de text, discuții și evidențierea cuvintelor cheie.	
10. Problema universalilor. Filosofia lui Petrus Abaelardus.	Elemente de prelegere combinate cu analiză de text, discuții și evidențierea cuvintelor cheie.	
11. Bernard din Clairvaux	Elemente de prelegere combinate cu analiză de text, discuții și evidențierea cuvintelor cheie.	
12. Filosofia lui Toma din Aquino. Teoria substanțelor în De ente et essentia	Elemente de prelegere combinate cu analiză de text, discuții și evidențierea cuvintelor cheie.	
13. Albertus Magnus și Toma din Aquino despre suflet și unitatea intelectului	Elemente de prelegere combinate cu analiză de text, discuții și evidențierea cuvintelor cheie.	
14. Teorii politice medievale. John of Salisbury și Dante	Elemente de prelegere combinate cu analiză de text, discuții și evidențierea cuvintelor cheie.	
Bibliografie: <i>Ókeresztény egyházatyák</i>, XVII. kötet, Apostoli Szentszék Kiadó, Bp, 1996, 27-112. o. <i>A középkori ember világképe</i>. Kossuth Könyvkiadó, Budapest, 1975. Heller Ágnes: <i>Az igazságosságon túl</i>. Gondolat, Budapest, 1990. 63-134. <i>Szabályok könyve</i>. Hermeneutikai kutatóközpont, Budapest, 1997. <i>La philosophie au Moyen Âge</i>, Paris, 1952. <i>A filozófia vizsgálása</i>. Európa Könyvkiadó, 1979. Szent Ágoston: <i>Vallomások</i>. Gondolat, Budapest, 1982. Szent Ágoston: <i>A Szentháromságról</i>. Szent István Társulat, Budapest, 1985. Szent Ágoston: <i>Isten városáról</i>. Kairosz, Budapest. Szent Ágoston: <i>A boldog életről. A szabad akaratról</i>. Európa Könyvkiadó, 1989. <i>A teremtés könyvének magyarázata</i>. Helikon, Békéscsaba, 1992. Különbség, Szeged, 1995. május, 5. sz. . Univers Enciclopedic, 2001. Aquinói Szent Tamás: <i>A létezőről és a lényegről</i>. Helikon Kiadó, 1990. Aquinói Szent Tamás: <i>Az értelem egysége</i>. Ikon Kiadó, 1992. Nyíri Tamás: <i>A filozófiai gondolkodás fejlődése</i>, Budapest, 1991. Boros Gábor (főszerk.) <i>Filozófia</i> : Budapest, Akadémiai Kiadó. 2007. Összes művei. Magyar Helikon. 1962.		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
pistolele lui Pavel. Pavel despre adevăr. Adevăr, individ și comunitate în creștinism.		
	și interpretare de text.	

yconius: prima hermeneutică biblică	și interpretare de text	
importanța <i>Confesiunilor</i> lui Augustin în filosofia occidentală.	și interpretare de text	
Augustin despre adevăr, cunoaștere, <i>Va</i>	Prezentare și interpretare de text	
problema binelui și a răului, a păcatului și	Prezentare și interpretare de text	
concepția lui Augustin despre timp și istorie (timp subiectiv și obiectiv, timp escatologic și apocaliptic, istorie	Prezentare și interpretare de text	
. Relația dintre preștiință, omniștiință, intelect divin și liber arbitru. Concepția	Prezentare și interpretare de text	
seudo-Dionisie Areopagitul despre	Prezentare și interpretare de text	
etica și autobiografia lui Petrus	Prezentare și interpretare de text	
	Prezentare și interpretare de text	
	Prezentare și interpretare de text	
	Prezentare și interpretare de text	
	Prezentare și interpretare de text	
Bibliografie: Pásztori-Kupán István: <i>Követvén a szent atyákat</i> . Kolozsvár, 2009. <i>Szabályok könyve</i> . Hermeneutikai kutatóközpont, Budapest, 1997. Szent Ágoston: <i>Vallomások</i> . Gondolat, Budapest, 1982. Szent Ágoston: <i>A Szentháromságról</i> . Szent István Társulat, Budapest, 1985. Szent Ágoston: <i>Isten városáról</i> . Kairosz, Budapest. Szent Ágoston: <i>A boldog életről. A szabad akaratról</i> . Európa Könyvkiadó, 1989. <i>A filozófia vizsgálata</i> . Európa Könyvkiadó, 1979. <i>A teremtés könyvének magyarázata</i> . Helikon, Békéscsaba, 1992. ófiai Intézet, Budapest, 1989. Aquinói Szent Tamás: <i>A létezőről és a lényegről</i> . Helikon Kiadó, 1990. Aquinói Szent Tamás: <i>Az értelem egysége</i> . Ikon Kiadó, 1992. <i>Összes művei</i> . Magyar Helikon. 1962.		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Disciplina oferă în primul rând o îndrumare pe terenul istoriei ideilor și filosofiei creștine, prin urmare studenții vor putea folosi cunoștințele asimilate pe parcursul semestrului în predarea filosofiei/cercetare științifică și în jurnalismul cultural, analiza istorică/contextuală a operelor de artă/literare/filme etc.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
----------------	---------------------------	-------------------------	------------------------------

	Asimilarea adecvată a cunoștințelor predate și utilizarea corectă a		70%
	Participare activă la dezbateri, discuții, interpretare de text	Verificare pe tot parcursul semestrului	10%
	Prezentarea lucrărilor de seminar	Verificare pe tot parcursul semestrului, cf. asumărilor	20%
10.6 Standard minim de performanță			
- Prezență la cursuri și seminarii în proporție de 70% - Prezentarea a cel puțin unui referat din două pe parcursul semestrului - Participarea activă la discuții/dezbateri			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)¹

									

Data completării:

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Șooș Amelia-Maria

Șooș Amelia-Maria

15.09.2025

Data avizării în departament:

28.09.2025

Semnătura directorului de departament

Conf. dr. Nagy Róbert

¹ Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru *Dezvoltare durabilă* - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică."